

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCCLI. Exul iudex tyrannidis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

mulo. Dedisti ægro, quod pater non dedisset. Si unus aliquis ex medicis nocituram tantum potionem esse dixisset: dicerem tamen, Fortasse moriturum non putaveris? nocere voluisti, hoc inter omnes medicos constitit, periturum esse, si aquam frigidam bibisset: dedisti, postquam certum erat. Velim scire, an aliquid tale in valetudine ejus & ante feceris; nam si fecisti, apparet, quomodo ad tantum periculum deductus sit: si non fecisti, apparet fuisse causam, propter quam faceres. Non putavi, nec credidi medicis. adeone ignota medicinæ experimenta sunt egenti vita bona?

M. FAB. QUINTILIANI
Finiunt coloratæ, incipiunt^r ejusdem
Tractatæ.

C C C L I.

Exul index tyrannidis.

EXULEM INTRA FINES DEPREHENSUM LICEAT OCCIDERE. EX SUSPICIONE TYRANNIDIS SIT ACTIO. Exul, apud quem dives fuerat hospitatus, scripsit Senatui se facturum indicium tyrannidis, si reditus sibi decerneretur. In Curia cum ageretur, solus dives contradixit. Decreto tamen reditu, exul ille intra fines est occisus. Dives tyrannidis reus est.

S E R M O.

Exulem illum, qui occisus sit, dicemus, antequam damnaretur, fuisse civem seditiosum, omnibus sceleribus confessum: sed in illis quoque diu non fiducia innocentiae, verum audacia nescio qua omnia fingendi atque dissimulandi, latuisse, & quemadmodum multos similes sui amicos habuerit, sic non pauciores habuisse inimicos. vix quidem illum, quamvis in manifestis sceleribus, nescio qua audacia repugnantem damnari potuisse. Expulsum autem (quod fere sceleratis pectoribus eveniat) graviter tulisse pœnam:

ac

^r Ejusdem tractatæ.] Vet. cod. Coloratæ. quod ordo ipse non patitur. Pith.

ac præcipue auctoribus ejus fuisse infestum, quibus ut referre gratiam posset, quasisse occasionem reditus: quod ut posset contingere, prius¹ conterrere voluisse patriam, ut in communi servitutis metu, non tanti unius exulis reditum, quanti securitatem omnium judicaret. Dictitare igitur cœpisse, apparari tyrannidem, instare patriæ gravem servitutem, quadam se comperisse. Has ejus voces frequentes, cum forte eadem iter faceret, ad divitem perlatas: & protinus motum tali rumore, certius aliquid ex ipso voluisse scire, quidnam exul loqueretur: an arma aliqua apud eum, an vestigia saltem tyrannidis reperiri possent. Sibi quoque exulem dixisse, apparari tyrannidem, sed nihil præterquam inania verba se apud eum comperisse, illum autem hoc ipso accensum, quod fabulis suis judicaret etiam à divite haberi fidem, non distulisse, quod diu cogitasset: misisse ad Senatum indicii epistolam. Ad nuntium tam atrocis rei attonito universo Senatu, divitem indicasse, quid ipse comperisset: quemadmodum sibi quoque eadem denuntiasset: intellexisse vanam illius, sine ullis argumentis, vocem: itaque dixisse nihil scire exulem: supervacuo revocari. Ceteros autem, qui attoniti erant, decrevisse, tanti non esse unius exulis reditum, ut diutius tali metu sollicita teneretur civitas. Hoc decretum Senatus non omnibus fuisse notum, etenim festinatione quoque in ejusmodi metu, præcipitari solere omnia: legem illam, quæ exulem intra fines juberet occidi, nemini fuisse ignotam. Eum igitur qui multos inimicos haberet, non omnibus decreto Senatus, omnibus jure exulis noto, intra fines occisum, non esse mirandum. Multum adjuvat in defensione persona divitem, quod est integer: in qua parte etiam gloriari potest, ut dicat se odisse etiam aliena scelera.

DECLAMATIO.

TYrannidem paro: vides enim: cum sceleratis mihi convenit: revocari exules volo,² non etiam ficta illorum consilia deprehendo. An ego si hoc cogitasset, tam aperte omnia egissem?³ & ipse potissimum ad exulem misissem?

¹ Conterrere.] Lege conterrere. Idem.
² Non etiam facta.] Vct. cod, ficta, rectius. Idem.

³ Et ipse potius ad exulem misissem.] Immo misissem. In Themid. apud quem dives fuerat hospitatus. GRONOVIVS.

fissem? protinus me ac propositum meum nocenti aperuissem? non hoc ipsum timere debui? Adjecissem huic suspicioni sententiam meam, ut viderer timere indicem? Nihil debui minus, quam in metu, ipsum metum prodere.

CCCLII.

Reus tyrannidis, qui deliberavit victor arma deponere.

EX SUSPICIONE TYRANNIDIS SIT ACTIO. Quædam civitas, quæ bello laborabat, cum duobus præliis victa esset, adolescens dives nobilis, cum servorum & clientium manu armata profectus in prælium: fugavit hostes. Populus redeunti portas cludit, cum aperturam promitteret, si arma posuisset: respondit dives se deliberaturum: triduo deliberavit: rediit in civitatem, positis armis: reus est tyrannidis.

S E R M O.

Divitem hunc dicemus natum honesta domo, patre militari, forti viro: à primis statim annis adsuevisse studio armorum, magnum per se militia usum collegisse. Cum autem subito bellum incidisset, factum alium ducem non iudicio, sed quodam casu, & incerta populi aura, nec sane vacasse tam subitum delectum ducem agere: factum ducem, qui nullum militia usum haberet, nec aliunde victam duobus præliis urbem. Tum demum intellexisse populum, qualem haberet ducem: & ante omnes amicos paternos frementes venisse ad divitem palam questos de duce: adjecisse, Pater tuus si viveret, pro patria arma cepisset: non esset passus vexari rempublicam & hostium armis, & imperitis ducis consiliis. Accensum his vocibus, pro salute, ac libertate omnium, pia arma cepisse: privatas quoque adjecisse vires: urbe egressum, solutos latitia victoriae hostes, & nihil minus, quam eruptionem timentes, oppressisse. Hac victoria accensum, quasi in emulatione, gravi dolore exarsisse ducem, cum diceret malo exemplo militare privatos: & cum omnes amici divitis cum divite essent, non difficile persuasisse, ut portas cluderet. Milites autem confecto prælio ad gratulationem redeuntes, portas clusas obstupuisse: posteaquam vero iussi sint arma ponere,

Q9 5

aliquanto